

РАЗПОРЕЖДАНЕ

гр. София, 16.11.2022 г.

С разпореждане от 01.03.2022 г. на председателя на ВКС е образувано тълкувателно дело № 1/2022 г. по описа на ОСГК на ВКС по въпроса:

При иск за обезщетяване на неимуществени вреди от нарушено право на чл. 6, § 1 от Конвенцията за защита на правата на човека и основните свободи за разглеждане и решаване в разумен срок по приключило дело и на други неимуществени вреди, които се обезщетяват по закона за отговорността на държавата и общините за вреди, длъжен ли е съдът да определи дължимото обезщетение глобално?

След проведено заседание по чл. 7, т. 1 от Правилата за приемане на тълкувателни решения на ОСГК, ОСТК и ОСГТК, комисията по тълкувателното дело, е счела, че действително е налице противоречива практика на състави на ВКС и направеното предложение за приемане на тълкувателно решение е допустимо, като предлага поставеният за тълкуване въпрос да се прередактира и предметът на делото да се допълни с още един въпрос, по който е констатирана противоречива практика. Искането по чл. 7, т. 3 от Правилата за приемане на тълкувателни решения, комисията обосновава с констатацията, че противоречивото тълкуване на правните норми възниква в производства, в които са съединени иски по чл. 2, ал. 1, т. 4 ЗОДОВ и чл. 2б ЗОДОВ или в случаите, когато е предявен самостоятелен иск по чл. 2 б ЗОДОВ и вече е присъдено обезщетение за незаконно обвинение, поради което предлага на Общото събрание да даде отговор на въпроса:

При обективно съединени два иски по чл. 2, ал. 1, т.3 ЗОДОВ за обезщетяване на причинени вреди от незаконно обвинение и по чл. 2б ЗОДОВ за обезщетяване на вреди в следствие нарушено право по чл. 6, § 1 от Конвенцията за защита правата на човека и основните свободи, за разглеждане и решаване на делото в разумен срок, как следва да се определи обезщетението- глобално или по отделно за всеки един от предявените иски?

С определение № 187/11.05.2022 г. по гр. д. № 290/2022 г. състав на Трето гражданско отделение, по реда на чл. 292 ГПК е сезирал ОСГК за постановяване на тълкувателно решение по въпроса:

„Обвързан ли е съдът, сезиран с иск по чл. 2б ЗОДОВ от решението на министъра на правосъдието или оправомощено от него лице по чл. 60е, ал. 2 ЗСВ, при преценката си относно определяне на

размера на дължимото обезщетение и следва ли той да определи обезщетение размер не по-нисък от предложения по реда на глава III „а“ ЗСВ?“

С оглед връзката на въпроса с образуваното тълкувателно дело № 1/2022 г. на ОСГК, с разпореждане от 12.05.2022 г. на основание т. 9 Правилата за приемане на тълкувателни решения на ВКС на председателя на ВКС е допълнено разпореждането за образуване на тълкувателното дело с посочения въпрос.

Комисията по изготвяне на тълкувателното решение със свое становище от 27.10.2022 г. поддържа предходното свое становище за наличие на противоречива практика и по двата въпроса, предмет на тълкувателното дело, както и за преформулиране на първия въпрос.

По тълкувателното дело е направено предложение от съдия Бранислава Павлова за прередактиране на първия въпрос, както следва:

„Как се определя обезщетението за вреди, претендирани от незаконно обвинение по чл. 2, ал. 1, т. 3 ЗОДОВ и по чл. 2б ЗОДОВ от нарушение на правото на разглеждане и решаване на делото в разумен срок, съгласно чл. 6 § 1 от Конвенцията за защита правата на човека и основните свободи - глобално или поотделно за всяка една от претенциите?“

Комисията приема предложението на съдия Бранислава Павлова, като счита въпроса за допустим и ненуждаещ се от редактиране.

След проведено закрито заседание на 10.11.2022 г. Общото събрание на съдиите от Гражданска колегия приема да се преформулира първия въпрос по тълкувателното дело, така както се поддържа и от комисията.

На основание чл. 7.3 и чл. 8.1 от Правилата за приемане на тълкувателни решения на ОСГК, ОСТК и ОСГТК на ВК следва да се изпратят покани до лицата по чл. 129 ЗСВ, които могат да представят становища в указания срок, като следва да бъде насрочено и открито заседание на Общото събрание на Гражданска колегия на ВКС, на което да се изслушат становищата на гостите по въпроса на тълкувателното дело, и закрито заседание, на което да се обсъди и гласува докладът на комисията по делото, определена с разпореждането за образуване на тълкувателното дело.

С оглед на горното,

РАЗПОРЕЖДАМ:

- I. **НАСРОЧВАМ** т.д. № 1/2022 г. на **ОСГК** за **06.04.2023** г. от 14.00 ч. в зала № 15 на II етаж от Съдебната палата, за когато да бъдат уведомени всички лица по чл. 129 ЗСВ и съдиите от Гражданска колегия на Върховния касационен съд.

- II. Да бъдат изпратени покани, като се приложат и копия от настоящото разпореждане, от разпореждането за образуване на тълкувателното дело, Определение № 3/ 10.01.2022 г. по гр.д. № 2783/2021 г. на Четвърто гражданско отделение на ВКС, Определение № 187/11.05.2022 г. по гр. д. № 290/2022 г. на Трето гражданско отделение на ВКС, от разпореждането за допълване и извадка от протокола с решението на ОСГК от заседанието от 10.11.2022 г. до главния прокурор, министъра на правосъдието, председателя на Висшия адвокатски съвет, омбудсмана на Република България, ръководителите на секциите по публичноправни науки и на секциите по гражданскоправни науки към Института за държавата и правото при Българската академия на науките, ръководителите на Катедра „Публичноправни науки“, Катедра „Гражданскоправни науки“ при Юридическия факултет на Софийския университет „Св. Климент Охридски“, ръководителите на Катедра „Публичноправни науки“ и Катедра „Гражданскоправни науки“ при Юридическия факултет на Пловдивския университет „Паисий Хилендарски“, ръководителите на Катедра „Публичноправни науки“ и Катедра „Гражданскоправни науки“ при Юридическия факултет на Великотърновския университет „Св. св. Кирил и Методий“, ръководителите на катедрите по гражданскоправни и публичноправни науки при Юридическия факултет на Университета за национално и световно стопанство, ръководителите на Катедра „Публичноправни науки и публичен мениджмънт“ и Катедра „Гражданскоправни науки“ при Правно-историческия факултет на ЮЗУ „Неофит Рилски“, ръководителя на Департамент „Право“ в Нов български университет, програмните координатори по публично право и по частно право към Центъра по юридически науки при Бургаския свободен университет, ръководителя на Катедра „Правни науки“ при

Юридическия факултет на Варненския свободен университет, които могат да дадат писмени становища до **28.02.2023 г.** по въпросите:

- 1. Как се определя обезщетението за вреди, претендирани от незаконно обвинение по чл. 2, ал. 1, т. 3 ЗОДОВ и по чл. 2б ЗОДОВ от нарушение на правото на разглеждане и решаване на делото в разумен срок, съгласно чл. 6 § 1 от Конвенцията за защита правата на човека и основните свободи - глобално или поотделно за всяка една от претенциите?**
- 2. Обвързан ли е съдът, сезиран с иск по чл. 2б ЗОДОВ от решението на министъра на правосъдието или оправомощено от него лице по чл. 60е, ал. 2 ЗСВ, при преценката си относно определяне на размера на дължимото обезщетение и следва ли той да определи обезщетение размер не по-нисък от предложения по реда на глава III „а“ ЗСВ?**

III. Да бъдат изпратени покани, като се приложат и копия от настоящото разпореждане, от разпореждането за образуване на тълкувателното дело, Определение № 3/ 10.01.2022 г. по гр.д. № 2783/2021 г. на Четвърто гражданско отделение на ВКС, Определение № 187/11.05.2022 г. по гр. д. № 290/2022 г. на Трето гражданско отделение на ВКС, от разпореждането за допълване и извадка от протокола с решението на ОСГК от заседанието от 10.11.2022 г. до председателите на апелативните съдилища, на окръжните съдилища, на Софийски градски съд и на районните съдилища, които могат да дадат писмени становища до **28.02.2023 г.** по посочените в т. II въпроси.

IV. IV. Настоящото разпореждане да се публикува на вътрешния и външния съд на Върховен касационен съд – секция „Тълкувателни дела“.

**ГАЛИНА ЗАХАРОВА-
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
ВЪРХОВНИЯ КАСАЦИОНЕН СЪД**